

Datum  
2 mei 2012

Aan  
Provinciale Staten van Flevoland

Afdeling  
GS

Auteur  
D.F. Menting

Doorkiesnummer  
0320 - 265523

Betreft  
Kadernotitie Regioplan Windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland,  
*opmaat naar een bestuursopdracht*



## Inleiding

GS willen het Regioplan Windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland opstellen. Op basis van dit plan worden de bestaande beleidskaders voor windenergie (Omgevingsplan Flevoland 2006 en Beleidsregel Windmolens 2008) aangepast. Aan PS wordt gevraagd om in te stemmen met de bestuursopdracht voor het Regioplan.

Deze notitie bevat de kaders voor de bestuursopdracht. Tijdens de opinieronde van 30 mei 2012 worden deze aan u voorgelegd met het verzoek uw wensen en bedenkingen ten aanzien van de bestuursopdracht kenbaar te maken. Op basis van de opinieronde wordt de bestuursopdracht op 26 september 2012 ter besluitvorming aan u voorgelegd.

## Aanleiding

- De beleidsrealisatie van opschalen en saneren komt niet van de grond. Hier zijn een aantal verklarende factoren voor:
  - De inbreng van meer eigen vermogen als gevolg van de economische crisis;
  - Hogere financieringslasten door versoering van subsidieregeling duurzame energieproductie;
  - Het effect van deze factoren wordt versterkt door de relatief jonge leeftijd van het bestaande windareaal dat grotendeels pas na 2015 economisch is afgeschreven.
- De WOWF stelt dat opschalen en saneren mogelijk is als er beleidsmatig meer ontwikkelingsruimte wordt geboden: De verkenning windenergie toont aan dat er voldoende fysieke ontwikkelingsruimte is.
- Het Rijk zet in op 6000MW op land en wijst in de Rijksstructuurvisie Wind op Land locaties aan voor nieuwe windparken<sup>1</sup>. Flevoland is een belangrijke zoeklocatie. Flevoland biedt in potentie ruimte voor de realisatie van 25-30% van de rijksdoelstelling. Het Rijk heeft met de Rijkscoördinatie regeling (RCR) de mogelijkheid om de niet ontwikkelingsgerichte decentrale overheden te overrulen. Om zelf regie te houden is een blijvende proactieve inzet gewenst.
- Het vraagstuk van opschalen en saneren heeft een regionaal karakter. De Flevolandse gemeenten vragen de provincie om coördinatie en planvorming op regionale schaal voor windenergie en duurzame energie. Ook het Rijk ziet een dergelijke rol voor de provincie Flevoland.

## Ambitie

- Een landschappelijk mooier en aantrekkelijker Flevoland.
- 100% energieneutraal in 2020 exclusief transport.

<sup>1</sup> De Rijksstructuurvisie Wind op Land heeft de provinciaal begrensde gebieden van Nederland als studiegebied.

## Doelstelling

- Een geleidelijk afname tot de helft van het totaal van het aantal geplaatste en nog te plaatsen (vergunde) windmolens per 9 juni 2005.
- Een gelijktijdige toename van het opgewekte vermogen waarmee een belangrijke bijdrage wordt geleverd aan de duurzame energieambitie van de provincie.
- Een verbetering van de landschappelijke kwaliteit door concentratie van windmolens op een beperkt aantal locaties.

## 0-meting

Het huidige areaal bestaat uit 597 windmolens<sup>2</sup> met een vermogen van 629MW. Dit aantal is gebaseerd op de windmolenopstellingen die conform het beleid tot 9 juni 2005 (stop op de windmolens) zijn vergund en gerealiseerd.

Als onderdeel van de windparken Noordoostpolder, Zuidlob, Sternweg en het Testpark Lelystad worden 143 windturbines gerealiseerd met een gezamenlijk opwekkingscapaciteit van circa 608-628MW.

Gezien de doelstelling moet het aantal van 597 windmolens worden gehalveerd. Daarvan uitgaande resteren er na de realisatie van het opschalen en saneren 299 + 143= 442 windturbines.

## Resultaat van de Bestuursopdracht

Het regionaal gedragen Regioplan Windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland waarin staat in welke gebieden en op welke wijze de beleidsrealisatie van opschalen en saneren plaatsvindt en welke inzet de provincie en gemeenten daarbij plegen.

## Status

- De gemeenten in Zuidelijk en Oostelijk Flevoland en de provincie Flevoland stellen het Regioplan vast als thematische structuurvisie (Wro).
- Het Regioplan wordt kaderstellend voor de toepassing van de RCR door deze als toetsingskader op te nemen in de Rijksstructuurvisie Wind op Land.

## Afbakening

Het Regioplan:

- Is het inhoudelijke en procesmatige ontwikkelkader voor de realisatie van opschalen en saneren.
- Omschrijft de planologische kaders op hoofdlijnen, het is een structuurvisie, het is geen inpassingsplan of bestemmingsplan.
- Heeft betrekking op de gebieden zoals aangeduid op het kaartbeeld ontwikkelgebieden windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland<sup>3</sup>:
  - Het Markermeer en IJmeer zijn geen onderdeel van het Regioplan;
  - In de Noordoostpolder is geen ontwikkelgebied gesitueerd, omdat met de realisatie van het Windpark Noordoostpolder is ingezet op het vrijwaren van deze polder.
- Levert de beleidsmatige bouwstenen voor windenergie voor een volgend Omgevingsplan<sup>4</sup>.

## Proces

- De maatschappelijke impact van windparken in de directe en verre omgeving maakt interactieve planvorming met burgers cruciaal. Dit vereist een gebiedsgericht bottom up proces.

<sup>2</sup> 576 operationele windturbines plus 18 reeds gesaneerde maar niet opgeschaalde windturbines langs de IJsselmeerdijk (Windpark Harrie van de Kronenberg) en 3 windturbines die vergund zijn voor de stop op de windmolens, maar nog niet gerealiseerd zijn in Zeewolde. De te realiseren windparken Noordoostpolder, Zuidlob en Sternweg alsmede het Testpark Lelystad zijn in 2005 buiten de werking van het beleid van opschalen en saneren gebracht.

<sup>3</sup> De gemeenteraad van Almere besluit als eerste over de wenselijkheid van de bouw van windturbines in ontwikkelgebied 6

<sup>4</sup> De aanstaande veranderingen in het Omgevingsrecht kunnen leiden tot een andere benaming en vorm.

- De huidige windondernemers, grondbezitters en bewoners van de ontwikkelgebieden geven als initiatiefnemers gezamenlijk vorm aan projectplannen voor nieuwe windparken. Dit intensieve proces zal bijdragen aan een evenwichtig en voor iedereen acceptabel einddoel.
- De projectplannen vormen de basis voor het Regioplan. Daarvoor worden ze in hun onderlinge samenhang beschouwd voor de aspecten ecologie, landschap, veiligheid en financiële haalbaarheid.
- In het proces worden een Plan-MER, een passende beoordeling en een financieel haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd.
- De formele ruimtelijke procedures in het kader van de Wro of de Crisis en Herstelwet starten na vaststelling van het Regioplan.

#### Eisen aan het resultaat

- Het principe van opschalen en saneren - uitmondend in een halvering van het aantal windmolens - is leidend bij de planvorming.
- De nieuwe windmolens worden in de windontwikkelgebieden als windparken gebouwd.
- De initiatiefnemers geven vorm aan de gebiedsgebonden bijdrage conform de Beleidsregel Windmolens 2008.
- De initiatiefnemers bieden financiële participatiemogelijkheden aan niet direct belanghebbenden.
- De veiligheid van bestaande en nieuwe windparken wordt geborgd.
- Rijk, provincie en gemeenten staan achter het resultaat en een meerderheid van de initiatiefnemers kan zich vinden in het Regioplan.

#### Organisatie en taakverdeling

- De gemeenten en provincie richten een stuurgroep op die verantwoordelijk is voor de totstandkoming van het Regioplan.
- De onderlinge afhankelijkheden tussen gemeenten, rijk, provincie en WOWF-bestuur noodzaken tot de instelling van een coördinerend bestuurlijk overleg<sup>5</sup>. De gemeenten Urk en Noordoostpolder zijn agendalid.
- De taakverdeling tussen partijen, afspraken over de bestuurlijke organisatie en borging bij het Rijk worden vastgelegd in een convenant (Green Deal).
  - In de Green Deal worden met het Rijk afspraken gemaakt over het niet toepassen van de RCR voor de duur van drie jaren.
- De initiatiefnemers richten per windontwikkelgebied een vereniging op die de ontwikkeling van een nieuw windpark als doel heeft.
- De WOWF richt een uitvoeringsorgaan op dat als doel heeft de gebiedsverenigingen te ondersteunen bij het maken van de projectplannen. De WOWF ondersteunt niet het proces in Almere (windontwikkelgebied 6).
- De gezamenlijke verenigingen vormen een overlegplatform en een overkoepelend bestuur. Dit is een doorontwikkeling van de huidige WOWF.

#### Kanttekening

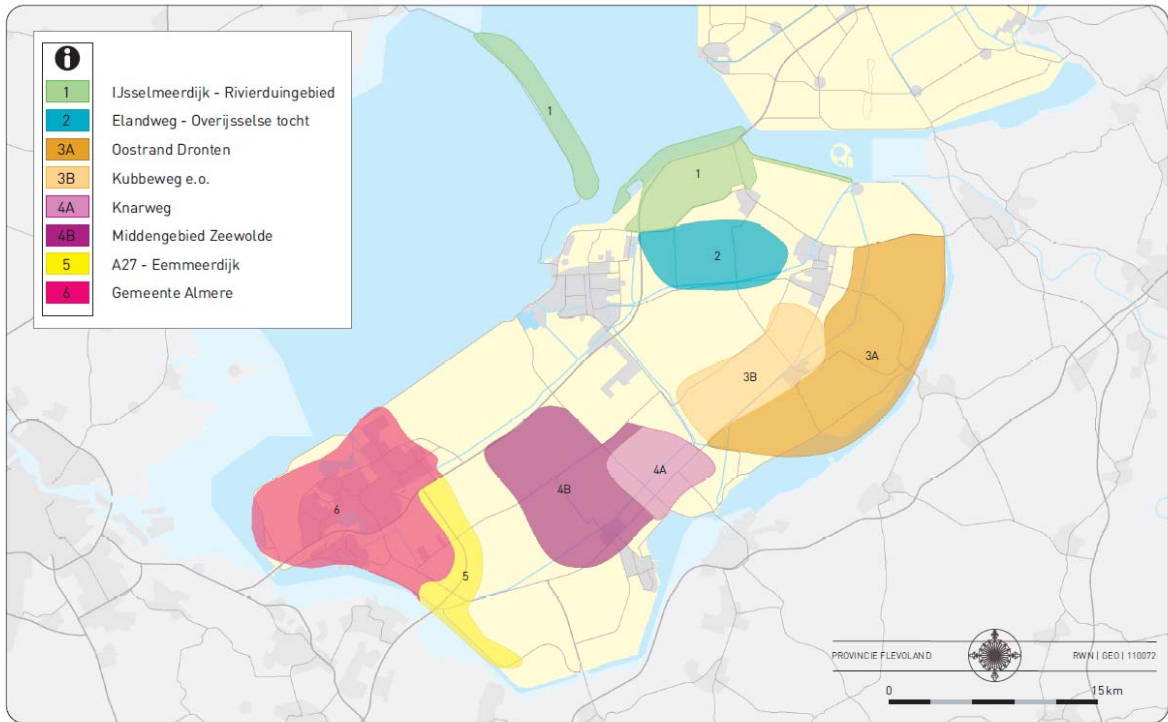
Voor het welslagen van het beoogde proces is de provincie afhankelijk van de input vanuit de gebiedsprocessen, de bereidheid van het Rijk om mee te werken en draagvlak bij de gemeenten. Deze wederzijdse afhankelijkheden kunnen leiden tot vertraging van het proces.

---

<sup>5</sup> Geleerde les nav publiek-private samenwerking windpark Noordoostpolder

KADERSTELLING WINDMOLENS FLEVOLAND

## INDICATIEVE ONTWIKKELGEBIEDEN WINDENERGIE ZUIDELIJK EN OOSTELIJK FLEVOLAND TEN BEHOEVE VAN HET REGIOPLAN WINDENERGIE



## Besluitvormingsproces Regioplan

